

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยในปัจจุบันนี้ ก่อตัวได้ว่า เป็นช่วงวิกฤตการณ์ อีกครั้งหนึ่ง ที่ประชาชนและสังคมไทยจะต้องเผชิญปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลให้เกิดการดิ้นรน ต่อสู้เพื่อหารายได้ให้มากที่สุด เพื่อบุนเงื่อนครอบครัว บุตรหลาน ให้ได้รับความสะดวกสบาย ให้มีปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวสังคม ระดับล่างถึงระดับกลางทำให้บางครอบครัวลืมคิดถึงความต้องการที่แท้จริงของบุตรหลาน การคุ้มครองค่านิยมทางวัฒนธรรม ได้เข้ามาแทนที่การอบรมคุณ德ทางค้านจิตใจซึ่งเป็นวัฒนธรรมหลัก ในการเดียงคุณบุตรหลานกำลังจะหายไปจากสังคมไทย ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ไม่แน่แฟ้นอย่างที่เคยมีมาในอดีต (ชัชนี ชาติวัฒน์ 2549 : 27)

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นแรงกดดันเพิ่มเติมให้คุณต้องต่อสู้ดิ้นรน เพื่อให้ชีวิตอยู่รอดในสังคม ประกอบกับค่านิยม วัฒนธรรมจากต่างชาติที่เรารับเข้ามาสู่ สังคมไทยอย่างรวดเร็ว ขาดวิจารณญาณ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางคิดนิยมในการดำเนินชีวิต ทำให้คุณเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากขึ้นทุกวัน ทางหนึ่งที่น่าจะนำไปสู่การแก้ปัญหา ของสังคม ได้อย่างมีระบบเป็นรูปธรรม คือ การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม แก่เยาวชน และบุคคล ในสังคม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย สถาบันต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่อาจจะเรียกว่าเป็นสถาบันหลัก คือสถาบันทางการศึกษาที่กระจายครอบคลุมทั่วประเทศ ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล อนุบาล ประถม มัธยมจนถึงชั้นมัธยมศึกษา ทั้งในและนอกระบบการศึกษา ซึ่งปัจจุบันการศึกษาได้แผ่ขยายไปอย่างกว้างขวาง การพัฒนาผู้เรียน มีนโยบายที่จะพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเข้มงวดด้วย โดยการมีหลักสูตรการพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรมเชิงปฏิบัติแก่ผู้เรียน (อภิชาติ ชำนาญผล . 2543 : 13) สองคดีสืบกับ ชัชนี ชาติวัฒน์ (2549 : 27) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตาม ความเจริญของเทคโนโลยี และอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามายึด主导 การเดียงคุณบุตรหลาน ได้เปลี่ยนไป สังคมครอบครัวไทยเกิดการห่างร้างมากขึ้น บุตรหลานขาดการดูแล เอามาใช้ได้จากผู้ปกครอง ผลงานให้เด็กนักเรียนเกิดปัญหามั่วสุมอบนายมุข และถูกใช้เป็นเครื่องมือ ในการที่ผิด นำไปสู่พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

คือการแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยสถาบันในสังคมจะต้องเข้ามาคุ้มครองกันโดยสภาพอย่างเชิงสถาบันการศึกษาจะต้องเข้ามานิบทบทและเป็นศูนย์กลางร่วมสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และจะต้องสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กนักเรียนจากโรงเรียน ครู-อาจารย์ ไปยังครอบครัวของเด็กนักเรียน เพื่อร่วมร่วมสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนได้ทราบหนังสือคุณธรรมและจริยธรรม ขณะที่ วิจตร ศรีสอ้าน (2549 : 4) ได้เสนอนโยบายด้านการศึกษาต่อที่ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อนำไปสู่การจัดทำนโยบายรัฐบาลด้านสังคม ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป คือ เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชน ให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของการบูรณาการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถานศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและห้องถัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้ สู่สังคม คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น ควรเริ่มต้นจากการปลูกฝังพฤติกรรม เชิงคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นรูปธรรมก่อน เพื่อให้สามารถสังเกตและติดตามผลได้ง่าย เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความประทัย ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นคุณธรรมจริยธรรม เริ่มต้นที่จะนำไปสู่คุณธรรมจริยธรรมข้ออื่น ๆ โดยเฉพาะความมีวินัย ถือเป็นจริยธรรมที่นำพา ให้บุคคลต่าง ๆ ประสบความสำเร็จในหน้าที่การทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การที่คนมีวินัย คือการกระทำตามกรอบ ตามกฎติกา ตามกฎหมาย รวมทั้งuhnธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ และการที่บุคคล แต่ละคนเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ดี รู้และปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้ สามารถชี้ให้เห็นได้ว่าผู้นั้นมีความรับผิดชอบที่ดีอีกด้วยเช่นกัน ส่วนความประทัยคือเป็น คุณธรรมที่จำเป็นเมื่อองอาจปัจจุบันประชากรในชาติต่างด้วยคืนนั้นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตและ ฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ดังนั้นต้องอาศัยความประทัยดีเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างฐานะเพื่อไม่ให้ นักเรียนหันไปสร้างความร้ายโดยวิธีการทุจริตหรือทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายและศีลธรรม เมื่อบุคคลได้รับการปลูกฝังทางด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นรูปธรรมเป็นอย่างดีแล้ว สิ่งที่สำคัญไม่ใช่แค่การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นนามธรรม ซึ่งจะเป็น

สิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับการจัดเกลางทางด้านจิตใจมาเป็นอย่างดีแล้ว พร้อมที่จะสร้างสรรค์และจรรโลงคุณธรรมและช่วยเหลือสังคมอยู่เสมอ เช่น ความซื่อสัตย์ และความเมื่อยเพื่อเพื่อแผ่ เป็นต้น จึงถูกต้องได้ว่าการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน มีความจำเป็นที่ต้องเริ่มนิยมการตั้งแต่ระดับโรงเรียน ระดับครอบครัวเป็นต้นไปจนกระทั่ง ถึงระดับประเทศชาติที่จะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ให้ปรากฏโดยเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 2)

ครู จัดว่าเป็นปุชชนบุคคล มีอิทธิพลกับเด็กนักเรียนต่อจากบิดามารดา ที่เคยอบรม สร้างเสริมสติปัญญาและจริยธรรมคุณงามความดีให้แก่เด็ก ครูที่มีคุณธรรมเท่านั้นจึงจะช่วยเสริมสร้างระดับคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ได้ พฤติกรรมของครูนั้นมีความสำคัญ กว่าคำสอนหลายสิบเท่านัก เพราะเด็กจะจำพฤติกรรมของครูอย่างติดตามฝังใจมากกว่า การจัดคำสอน ดังนั้นการสอนเด็กให้เป็นคนมีศีลธรรม ครูต้องเป็นคนดีมีศีลธรรมให้เด็ก ได้เห็นอย่างชัดแจ้ง (ชวน หลีกภัย. 2542 : 25) สอดคล้องกับ อ่านวย อุทัย (2542 : 1) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นนโยบายและเป้าหมายสำคัญในการจัดกระบวนการเรียน การสอนในโรงเรียนเพื่อให้ได้ผลเมื่อของชาติที่มีคุณภาพการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน และวิธีที่เชื่อว่าดีที่สุดคือการได้เห็นตัวอย่างจากบุคคลใกล้ชิดในครอบครัว หรือในโรงเรียน ครูผู้สอนจึงมีความสำคัญมากในฐานะเป็นบุคคลตัวอย่างให้นักเรียนรับเอา แนวทางการปฏิบัติและนำอาคำสั่งสอนของครูไปปฏิบัติ เพราะคุณธรรมเป็นเครื่องสำคัญ ของครู ดังนั้นการส่งเสริมให้ครูมีความประพฤติเป็นแบบอย่าง ด้านคุณธรรมจริยธรรม จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

จากการศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ โดยการสัมภาษณ์หัวครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ส่วนมากนักเรียนยังมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หลายประการ เช่น การมาโรงเรียนสาย การส่งการบ้านไม่ทันเวลา การใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย การไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด ของบริเวณโรงเรียน หรือห้องเรียน และจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปี การศึกษา 2548 (โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่. 2549 : 26) ที่ผ่านมา พบว่า ด้านการส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ได้ดำเนินการ โดยการสอดแทรกในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขณะที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น หรือแม้กระทั่งในช่วงของการเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงในแต่ละวัน โดยมีครูwareประจำวันเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม

จริยธรรมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังต้องได้รับ การส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งถือว่ากำลังอ่อน ใจช่วงของวัยรุ่น พฤติกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออกมาถึงแม้ครูจะเห็นว่าไม่ถูกต้อง แต่ใน กลุ่มของนักเรียนด้วยกันถือว่าเป็นเรื่องปกติ เช่น การปล่อยชาขี้อ่องอกนอกทาง การเดิน เหยียบสันรองเท้า การมาโรงเรียนสาย การทิ้งขยะไม่เป็นที่ การนำเงินไปซื้อสิ่งของ เครื่องประดับที่ไม่จำเป็นแทนที่จะนำไปซื้ออุปกรณ์การเรียน การหยอกล้อกันขณะเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ จังหวัด ที่จะส่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 1 โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการและกลยุทธ์ ในการดำเนินการเริ่มต้นด้วยการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา การวางแผนการดำเนินงาน การนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและการนิเทศติดตามผล เพื่อเป็นการส่งเสริมสร้างให้นักเรียน เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ครูผู้สอน และผู้ใกล้ชิดรวมไปถึงการเป็นคนดีของสังคมในโอกาสต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน บ้านหนองกุงใหญ่ เป็นอย่างไร
2. จะเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ให้ดีขึ้น ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 1 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 1 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 20 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.3 ครูผู้สอนระดับช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 8 คน

1.1.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 179 คน (โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ 2549 : 7)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 26 คน ประกอบด้วย

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.3.2 ครูผู้สอนระดับช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 8 คน

1.3.3 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

1.3.4 วิทยากร จำนวน 2 คน

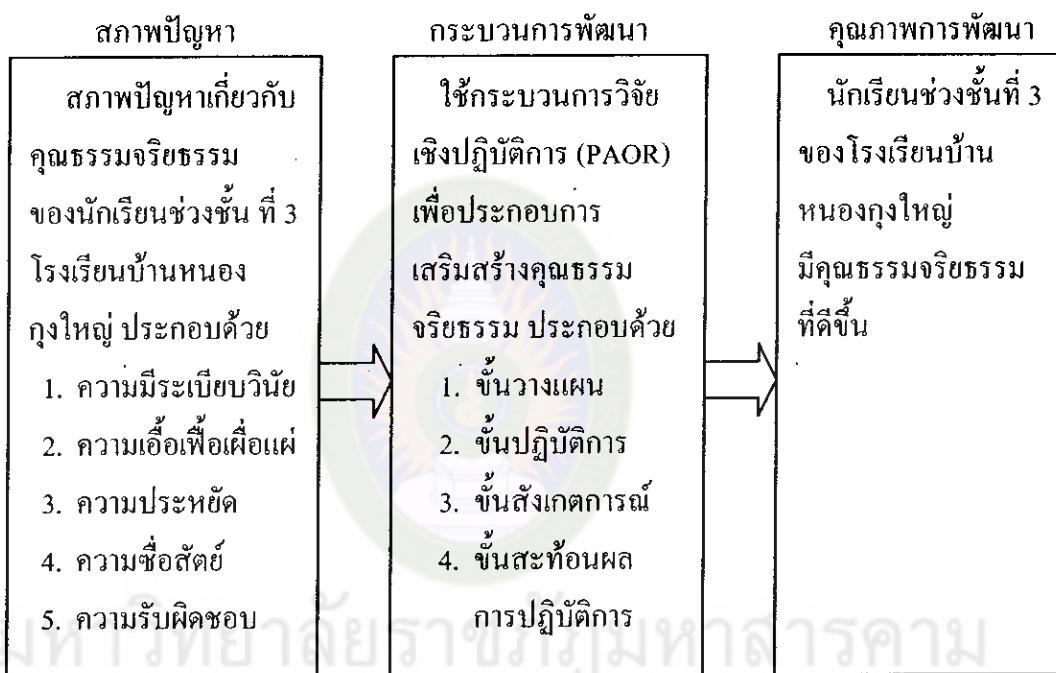
1.3.5 ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน

2. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล โดยอาศัยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเหลี่า (Triangulation Technique) ประกอบด้วยการตรวจสอบข้อมูลด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) และ การตรวจสอบข้อมูลด้านวิธีการรวมรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 : ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 3) โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ เคนมิสและแม็กเกิลการ์ท (Kemmis and McTaggart. อ้างถึงใน สุวนิล ว่องวนิช. 2544 : 13) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การปฏิบัติการ (Action)
3. การสังเกตการณ์ (Observation)
4. การสะท้อนกลับการปฏิบัติการ (Reflection)

กลยุทธ์ที่ใช้ในการเสริมสร้าง คือ

1. การวางแผนการดำเนินงาน
2. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
5. การนิเทศติดตามผล

เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัย คือ

1. แบบสำรวจ
2. แผนการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. แบบสัมภาษณ์
5. แบบบันทึก

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ระหว่างพฤษภาคม 2549 – เดือนมีนาคม 2550

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลยุทธ์ หมายถึง แนวทางสำหรับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ให้เป็นที่พึงพอใจ และเป็นที่ชื่นชมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและการนิเทศติดตามผล

2. การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดการเรียนการสอนของครู รวมไปถึงการสังเกต การเฝ้าติดตามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในที่นี้พิจารณาใน 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตาม กติกา กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือกฎหมาย ที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติของคนในสังคม เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น กฎหมายของลูกเสือ เป็นต้น

2.2 ด้านความอ่อนเพ้อเพื่อแผ่ หมายถึง การแสดงออกถึงความมีไม่เครียดแก่ผู้อื่น ในลักษณะของการเสียสละทั้งทางกาย ทางวจชา ทางสติปัญญา ทางกำลังทรัพย์ และทางใจ

2.3 ด้านความประทับใจ หมายถึง การรู้สึกใช้จ่ายอย่างเหมาะสม และไม่ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ละเว้นการใช้จ่ายในสิ่งที่แพงเกินไป การซื้อหาสิ่งใดจะคำนึงถึงประโยชน์ ที่ได้เป็นอันดับแรก

2.4 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติตามของนักเรียนในอันที่จะปฏิบัติงาน ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกระตือรือร้นในและตั้งใจจริง

2.5 ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทางกาย วาจา และความจริงใจที่เกิดขึ้นภายในจิตของนักเรียน ด้วยความจริงใจ

3. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสัตหีบุรี เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีพุทธิกรรมเป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม รวมทั้งจะเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ในปีการศึกษาต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY